

اختلاف آماری وام‌های بانکی استان

تفاوت ۱۹ درصدی در نسبت مصارف به منابع بین آمار بانک مرکزی و کمیسیون هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی

ملیحه فلاح- محسن موسوی‌زاده

روز گذشته نشست خبری معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی و برخی مدیران اقتصادی استان در محل استانداری

محسن موسوی‌زاده

خالص ایجادشده در کشور را در فصل پاییز به خود اختصاص داده است.

● بهبود نسبی در فضای کسب‌وکار در پاییز امسال، رتبه استان در فضای کسب‌وکار با شش پله صعود نسبت به تابستان، به رتبه چهارم در بین استان‌های کشور رسید که نشان‌دهنده بهبود وضعیت فضای کسب‌وکار است. در سال ۱۴۰۲ رتبه استان ۲۸ بود که در بهار به ۲۵، تابستان به ۱۰، و پاییز به رتبه ۴ رسید. این روند نشان‌دهنده بهبود نسبی در فضای کسب‌وکار استان در سه فصل پیاپی است و امیدواریم این بهبود مستمر باشد.

از لحاظ شاخص‌ها، بدترین وضعیت در استان مربوط به پیش‌بینی ناپذیر بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات است که در پاییز با عدد ۶۰۴۹، بدترین عدد را به خود اختصاص داده است. پس از آن، دشواری تأمین مالی از بانک‌ها با عدد ۶۰۴۵ در رتبه دوم قرار دارد. فساد و سوءاستفاده از مقام اداری در دستگاه‌های اجرایی با عدد ۶۰۱۱ نیز به عنوان سومین شاخص نامناسب شناخته شده است.

بهترین شاخص‌های استان از منظر نظرسنجی‌ها به‌ترتیب نحوه استقبال همکاران و مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول با امتیاز ۳۰۳۵، محدودیت دسترسی به آب با امتیاز ۴۰۶۸، و کمبود نیروی کار ماهر با امتیاز ۴۰۸۶ است. این سه شاخص، به‌رغم امتیازات نسبی نامناسب، بهترین امتیازها را در بین دیگر شاخص‌ها به خود اختصاص داده‌اند. (هرچه عدد به ۱۰ نزدیک‌تر شود، وضعیت بدتر است)

● پیشی‌گرفتن تورم استان از کشور

نرخ تورم استان منتهی به بهمن امسال ۳۳،۱ درصد بوده که از میانگین کشور (۳۲ درصد) ۱،۱ درصد بیشتر است. در مدت مشابه پارسال، این نرخ ۴۴،۹ درصد بود که نشان‌دهنده بهبود نسبی تورم در استان و کشور است؛ هرچند که اعداد ۳۲ و ۳۳ هنوز بسیار بالاست. تورم نقطه‌به‌نقطه در بهمن امسال نسبت به بهمن پارسال برای استان ۳۶،۷ درصد و برای کشور ۲۵،۳ درصد بوده است. در شاخص تورم شهری و روستایی، استان همچنان نسبت به میانگین کشور تورم بیشتری دارد. در بخش خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات، تورم استان ۲۸،۵ درصد و برای کشور ۲۶،۶ درصد است. در کالاهای غیرخوراکی تورم استان ۳۵،۸ درصد و برای کشور ۳۴،۹ درصد است. به‌طور کلی، در همه اجزای تورم، استان یک یا دو درصد بیشتر از میانگین کشور تورم دارد.

این وضعیت نیازمند نظارت بیشتر کارگروه تنظیم بازار و دستگاه‌های مرتبط است تا بتوانیم گران‌فروشی و قیمت‌های غیرمصوب را کنترل کنیم و تورم را دست‌کم نسبت به میانگین کشور کاهش دهیم. همچنین در این زمینه ممکن است مسائل تئوریک تأثیرگذار باشد؛ مانند نظریه فیلیپس که ارتباط معکوس بین نرخ تورم و بیکاری را مطرح می‌کند.

مشکلات موجود در این زمینه را کاهش دهد.

● نسبت مصارف به منابع؛ ۷۴،۱۴ درصد همه بانک‌هایی که در خراسان رضوی فعالیت می‌کنند، عضو شورای هماهنگی بانک‌های استان نیستند. درباره این موضوع در جلسات مختلف بحث شده و مشکلی است که نه تنها در استان، بلکه در سطح کشور نیز وجود دارد. در اینجا دو نوع آمار مشاهده می‌شود؛ آمار بانک مرکزی که شامل عملکرد همه بانک‌های فعال در استان است و آمار کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان که فقط عملکرد بانک‌های عضو این کمیسیون را دربر می‌گیرد.

باتوجه به آمار بانک مرکزی، استان خراسان رضوی سهم درخورتوجهی از منابع کشور را دارد. سهم استان از منابع کشور حدود ۳۰،۸ درصد است و از مصارف کشور حدود ۳۰،۳ درصد سهم دارد. اگر سهم استان تهران از منابع کشور را کنار بگذاریم، سهم خراسان رضوی به حدود ۷ درصد می‌رسد. کل منابع سپرده‌گذاری شده در بانک‌های استان حدود ۴۷۹ هزار میلیارد تومان است و از این مبلغ حدود ۳۱۶ هزار میلیارد تومان پرداخت شده است. نسبت مصارف به منابع در استان براساس اعلام بانک مرکزی حدود ۷۴،۳ درصد است، اما این آمار فقط شامل سیستم بانکی کل استان نمی‌شود و به‌طور دقیق‌تری با اطلاعات بانک‌های استان که عضو کمیسیون هماهنگی هستند، متفاوت است. براساس اعلام کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان نسبت مصارف به منابع ۹۳ درصد است.

● چند و چون وضعیت استان در تسهیلات پرداختی

تسهیلات ازدواج؛ برای ۳۸ هزار و ۲۶۴ نفر، حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان پرداخت شده است و حدود ۱۳ هزار نفر هنوز در صف دریافت این تسهیلات هستند. تسهیلات فرزندآوری؛ برای ۴۷ هزار و ۷۷۹ نفر، ۴۰۲ هزار میلیارد تومان پرداخت شده است و حدود ۱۳ هزار و ۳۰۰ نفر در صف هستند. طبق قانون بودجه، تسهیلاتی به نهادهایی چون کمیته امداد، بهزیستی، بنیاد علوی، بنیاد شهید و... اختصاص یافته که در مجموع ۳۰۷ هزار میلیارد تومان بوده است. از این مقدار، ۲۰۲ هزار میلیارد تومان به سیستم بانکی ارجاع شده و ۲۰۲ هزار میلیارد تومان (۴۰ درصد) توسط بانک‌ها پرداخت شده است. همچنین، تسهیلاتی برای مشاغل خانگی در نظر گرفته شده که در مجموع ۱۹۱ میلیارد تومان بوده که از این مقدار ۱۱۸ میلیارد تومان پرداخت شده است. تبصره ۱۸ قانون بودجه، ۳۰۳ میلیارد تومان به‌صورت نقدی و ۵۲۵ میلیارد تومان به‌صورت اوراق تخصیص داده شده است. این منابع با همکاری منابع بانکی تنظیم و تلفیق می‌شود تا حدود هزار میلیارد تومان تسهیلات برای این دستگاه‌ها فراهم شود. این تسهیلات به استان ابلاغ شده است، اما هنوز عملکرد درخورتوجهی در این زمینه نداشته‌ایم و انتظار می‌رود جذب این تسهیلات در برنامه زمان‌بندی خود محقق شود.

● رشد ۳۸ درصدی صادرات

میزان صادرات پانزده‌ماهه استان خراسان رضوی ۲ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار رسیده که نسبت به مدت مشابه پارسال حدود ۳۸ درصد رشد داشته است. در ۱۰ سال اخیر صادرات استان به‌سختی به ۲ میلیارد دلار می‌رسید، اما پیش‌بینی می‌شود تا پایان اسفند، ارزش صادرات استان به بیش از ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار برسد. در مقابل، میزان واردات استان ۶۶۷ میلیون دلار است که نسبت به سال گذشته تغییرات درخورتوجهی نداشته است.

چراتورم خوراکی‌ها در استان بیشتر است؟

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی در پاسخ به سؤال شهرآرا درباره چرایی بالاتر بودن تورم خوراکی‌های خراسان رضوی نسبت به کشور گفت:

برخی کالاها و اقلام در خراسان رضوی قیمت کمتری از کشور داشته‌اند، اما در ماه گذشته فاصله قیمتی آن‌ها با قیمت کشوری کمتر شد. این مسئله سبب شده است تا تورم خوراکی‌ها در خراسان رضوی بیشتر باشد. رضا رمضانی افزود، اصلاح قیمت نان در خراسان رضوی نسبت به دیگر استان‌ها با تأخیر صورت گرفت. همین مسئله سبب شده است تا تورم اقلام خوراکی در خراسان رضوی نسبت به کشور بیشتر باشد. انتظار می‌رود تأثیر اصلاح قیمت نان تا چند ماه تأثیرش را بر تورم اقلام خوراکی بگذارد.

ماجرای واردات سیب زمینی

رئیس سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی در پاسخ به پرسشی مبنی بر تخصیص نیافتن ارز مبادله‌ای برای واردات سیب‌زمینی از کشور پاکستان گفت: متقاضیان واردات سیب‌زمینی اعلام کردند که تقاضا دارند در قبال میوه‌ای که به کشور پاکستان صادر کرده و رویه دریافت کرده‌اند، سیب‌زمینی وارد کنند. ما نیز سعی کردیم تا اقدامات لازم را برای اخذ مجوز واردات سیب‌زمینی از پاکستان دریافت کنیم. مجید جعفری افزود: براساس اعلام متقاضیان، واردات سیب‌زمینی ۲۷،۵ سنت در مرز تمام می‌شود. با احتساب هزینه‌های مختلف محاسبه شده، قیمت نهایی این سیب‌زمینی حداکثر برای توزیع در استان باید ۲۵ هزار تومان باشد. با این حال، واردکننده سیب‌زمینی‌ها را در مرز نگه داشته و آن را به استان پیاورده است. براساس اطلاعی که کسب کردیم، بخشی از سیب‌زمینی‌ها را هم به جای ایران به افغانستان برده است.

افزایش کشورهای هدف صادراتی خراسان رضوی

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی از افزایش کشورهای هدف صادراتی خراسان رضوی خبر داد و گفت: درحالی‌که در گذشته چهار کشور بیشترین آمار صادرات خراسان رضوی را به خود اختصاص داده بودند، این تعداد به هشت کشور رسیده است. امیررضا رجبی افزود: به‌منظور افزایش صادرات خراسان رضوی، احداث سه پایانه صادراتی در دستورکار قرار گرفت که یکی از آن‌ها به بهره‌برداری رسیده است. همچنین برنامه‌ریزی شده است تا در سال آینده ۳ هیئت تجاری اعزام‌پا پذیرش در خراسان رضوی داشته باشیم. این مسئله به افزایش بازارهای هدف صادراتی استان کمک می‌کند. وی ادامه داد: توسعه صادرات از طریق بازارچه‌های مرزی هم از دیگر مواردی است که مورد توجه قرار گرفته است. منطقه آزاد دوغارون از جمله ظرفیت‌های استان برای توسعه صادرات محسوب می‌شود.

وی بیان کرد: نمایشگاه‌های اختصاصی ایران با محوریت شرکت‌های استانی در کشورهای مقصد به‌ویژه آسیای میانه، افغانستان و پاکستان توسط استان مدیریت می‌شود. یک اتفاق خوب هم در حال انجام است. اردیبهشت‌ماه ایران آکسپو یا نمایشگاه کالاهای صادراتی ایران به دنیا برگزار می‌شود که نقش استان در آن پررنگ است.

درآمد ۴،۵ میلیاردی استان از زائران خارجی

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری خراسان رضوی با اشاره به نقش زائران خارجی در ایجاد درآمد ارزی برای استان گفت: براساس محاسبات، هر زائر خارجی ۱۵۰۰ دلار ارز وارد استان می‌کند. بررسی‌ها نشان می‌دهد سالانه ورود زائران خارجی ۴،۵ میلیارد دلار درآمد ارزی برای خراسان رضوی ایجاد می‌کند. سیدجواد موسوی با اشاره به اقدامات صورت‌گرفته برای گسترش روابط با تاجیکستان، بیان کرد: تسهیل ورود گردشگران بین دو کشور از جمله اقدامات است. در کنار این مسئله، درصدد هستیم تا با برگزاری برنامه‌ها و گرامیداشت‌هایی برای بزرگان عرصه فرهنگ و ادبیات فارسی مانند فردوسی، بسترهای افزایش ارتباطات بین دو کشور را فراهم کنیم.

وی با اشاره به جمعیت شیعیان پاکستان بیان کرد: با توجه به جمعیت شیعیان پاکستان، درصدد هستیم تا ورود آن‌ها به مشهد را تسهیل کنیم. در حوزه گردشگری سلامت هم در تلاشیم تا بسترهای استفاده کشورهای همسایه از ظرفیت خراسان رضوی را فراهم کنیم.

حبوبات و غلات، دلیل تورم زیاد خوراکی‌ها

معاون آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی درباره عوامل تأثیرگذار بر تورم اقلام خوراکی گفت: بررسی‌ها نشان می‌دهد حبوبات و سبزیجات و غلات و نان سبب شده‌اند تا تورم اقلام خوراکی در بهمن‌ماه افزایش داشته باشد. سیدهادی حسینی افزود: ۲۳ درصد از تورم اقلام خوراکی استان مربوط به حبوبات بوده است. در کنار این موضوع، افزایش قیمت گوشت قرمز هم از دیگر دلایل رشد تورم اقلام خوراکی در بهمن‌ماه بوده است.

